

# ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

## до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

### 1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до статей 191 та 196 Податкового кодексу України (щодо виключення часових обмежень)», внесений народними депутатами України Бакунцем П. А., Васильченко Г. І., Стефанчуком М. О. та іншими (реєстр. № 3733 від 24.06.2020) (далі – законопроект).

### 2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є забезпечення реалізації конституційного права фізичних осіб повертатися в Україну без встановлення часового обмеження їх перебування за межами України, яке передбачено для визначення бази оподаткування податком на додану вартість товарів, ввезених на митну територію України такими особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі.

### 3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту може вплинути на показники надходжень до державного бюджету. Проте ініціатором законопроекту не надано фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків, зокрема пропозицій щодо внесення змін до законодавчих актів України в частині забезпечення додаткових надходжень до бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

### 4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Прийняття законопроекту призведе до зменшення надходжень податку на додану вартість, оскільки скасування 24-годинного та збільшення 72-годинного (до 120-годинного) обмеження перебування фізичною особою за межами території України як умови для нарахування податку на додану вартість на ввезення товарів такими особами призведе до зменшення бази оподаткування податком на додану вартість.

Обрахувати суму недонадходження податку на додану вартість за поточний рік неможливо у зв'язку із відсутністю статистичних даних щодо обсягів операцій із ввезення фізичними особами на митну територію України товарів у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі та даних щодо сплачених такими особами сум податку за попередні періоди. Крім того, сума нарахованого та сплаченого податку на додану вартість залежатиме від намірів фізичних осіб щодо частоти та термінів перебування за кордоном та їх матеріального стану.

Водночас спостерігається позитивна динаміка імпорту товарів громадянами. Так, протягом I півріччя 2018 року проведено 2567 митних



оформлень на вартість товарів 109,5 млн грн та сплачено митних платежів – 32,4 млн грн; протягом I півріччя 2019 року проведено 5571 митних оформлень на вартість товарів 196,9 млн грн та сплачено митних платежів – 55,3 млн грн; протягом I півріччя 2020 року проведено 13206 митних оформлень на вартість товарів 454,1 млн грн та сплачено митних платежів – 122,6 млн гривень.

Таке суттєве зростання імпорту товарів громадянами викликане різними чинниками, в тому числі початком митного оформлення передач громадян з Італії в Закарпатті. Тому, скасування часового обмеження 24/72 негативно вплине на динаміку надходжень митних платежів до бюджету та призведе до повернення такого явища, як черги в пунктах пропуску після завершення карантину.

#### **5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття**

Пропозиції щодо додаткового фінансового забезпечення відсутні.

#### **6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини**

В порушення вимог статті 27 Бюджетного кодексу до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єктом права законодавчої ініціативи не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

#### **7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту**

Відповідно до підпункту 191.2.3 пункту 191.2 статті 191 та підпункту 196.1.18 пункту 196.1 статті 196 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) передбачено оподаткування податком на додану вартість при імпорті товарів, що перевозяться у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі, сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України фізичною особою, яка була відсутня в Україні менше ніж 24 години або яка в'їжджає в Україну частіше одного разу протягом 72 годин. При цьому, базою оподаткування є частина сумарної фактурної вартості таких товарів, що перевищує еквівалент 50 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

Законопроектом пропонується внесення змін у вищезазначені пункти Кодексу в частині зміни умов, відповідно до яких має бути сплачений податок на додану вартість, а саме: скасування умови стосовно відсутності фізичної особи в Україні менше ніж 24 години та заміни умови стосовно в'їзду в Україну частіше одного разу протягом 72 годин на 120 годин.

Тобто, фактично пропонується звузити базу оподаткування податком на додану вартість операцій із ввезення фізичними особами на митну територію України товарів у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі за рахунок зміни таких умов.

Слід зазначити, що ініціатива з обмеженнями 24/72 була обумовлена введенням нових правил міжнародних зобов'язань відповідно до приєднання України до Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур у зміненій редакції згідно з Додатком І до Протоколу про внесення змін до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (Закон України від 05 жовтня 2006 року № 227-V), яка набрала чинності з 05.03.2011. Згідно з рекомендаційним правилом (Спеціальний додаток J) кількісні обмеження щодо ввезення споживчих товарів виключно некомерційного характеру фізичними особами без сплати митних платежів та податків потрібно встановлювати для осіб, що часто перетинають кордон або які були відсутні в країні менше ніж 24 години.

Окрім цього, внесення відповідних змін до Кодексу повинно супроводжуватись одночасним внесенням змін до статті 374 Митного кодексу України, оскільки ввезення товарів понад встановлену законом норму передбачає сплату ввізного мита.

Слід зазначити, що згідно з пояснювальною запискою до законопроекту обґрунтуванням щодо запровадження такої пропозиції є забезпечення реалізації конституційного права законослухняних осіб повертатися в Україну без встановлення часового обмеження їх перебування за межами України.

Проте норми Кодексу не обмежують право громадян вільно перетинати митний кордон України, обмеження, що передбачені у Кодексі, лише стосуються сплати податків під час такого перетину.

З урахуванням викладеного, проект Закону України «Про внесення змін до статей 191 та 196 Податкового кодексу України (щодо виключення часових обмежень)», внесений народними депутатами України Бакунцем П. А., Васильченко Г. І., Стефанчуком М. О. та іншими (реєстр. № 3733 від 24.06.2020), не підтримується.

**Заступник Міністра  
фінансів України**

**Світлана ВОРОБЕЙ**